PROJOPLAN OY

PYHTÄÄN KIRKONKYLÄN TEOLLISUUSALUEEN LUONTOSELVITYS 2026

Petri Parkko 5.10.2026

Luontoselvitys KOTKANSIIPI

SISÄLLYS

TAUSTAA 3

MENETELMÄT JA AINEISTOT 3

SELVITYSALUEEN LUONNON YLEISKUVAUS 4

EU:N LUONTODIREKTIIVIN IV-LIITTEEN LAJIT 6

UHANALAISLAJISTO 10

ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT 10

PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET 13

LÄHTEET 16

Raportin kansikuva: ritariperhonen (*Papilio machaon*) ja koloampiaislajin (*Ancistrocerus sp.*) koiras puolukan kukilla selvitysalueen varttuneen männikön reunassa 18.6.2026 © Petri Parkko

TAUSTAA

Pyhtään kirkonkylän tuntumaan, lentokentän ja Kymijoen väliselle alueelle, ollaan laatimassa teollisuuskaavaa (kartta 1), jonka suunnittelua varten tarvittiin tiedot alueen merkittävistä luontoarvoista. Projoplan Oy tilasi aluetta koskevan luontoselvityksen 11.3.2026, jota täydennettiin kesällä 2026 tehdyn havainnon perusteella lisätyönä tilatulla kirjoverkkoperhosen (*Euphydryas maturna*) D toukkaselvityksellä.

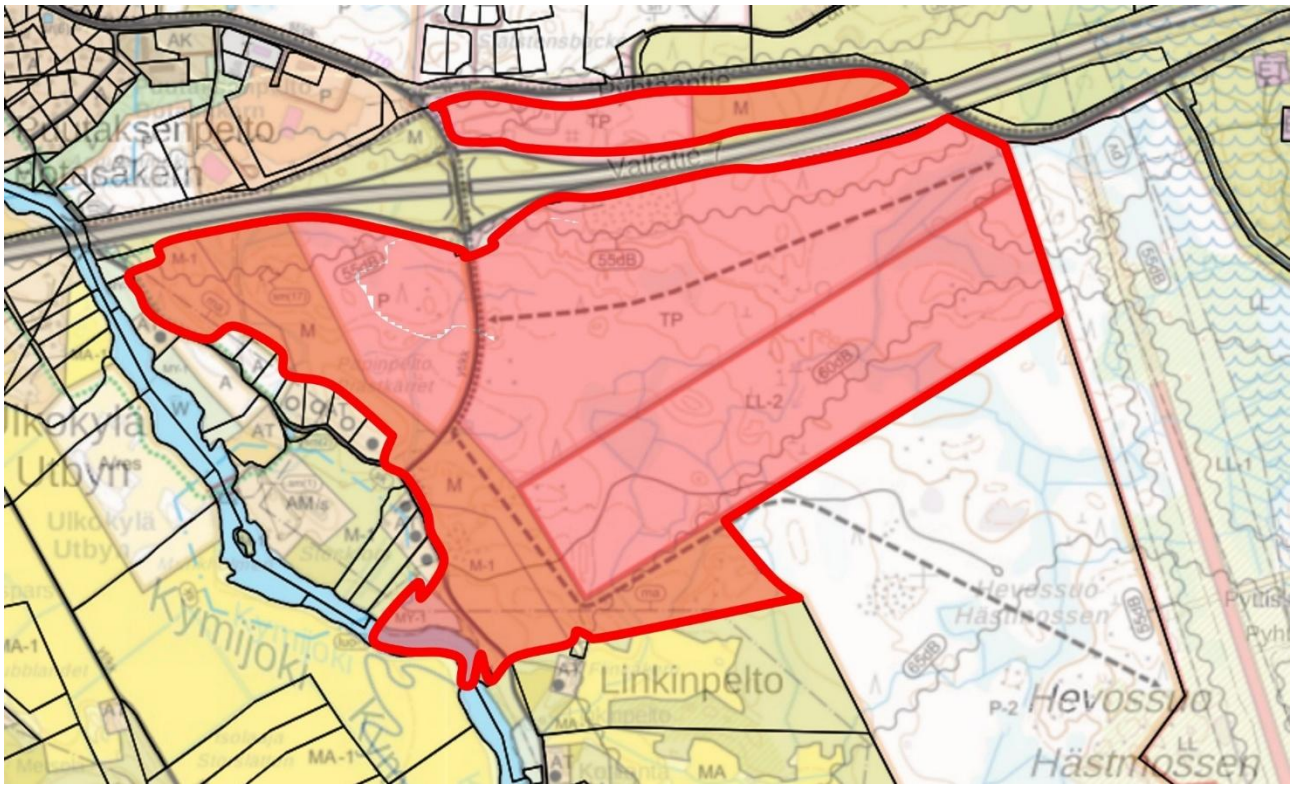

Kartta 1. Kaava- ja luontoselvitysalueen rajaus.

MENETELMÄT JA AINEISTOT

Selvitysalueelta (kartta 1) kartoitettiin arvokkaita elinympäristöjä sekä uhanalaisia, rauhoitettuja ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajeja. Arvokkailla elinympäristöillä tarkoitetaan tässä yhteydessä luonnonsuojelulain, vesilain sekä soveltaen metsälain 10 § suojelemia kohteita sekä uhanalaisia ja silmälläpidettäviä NT luontotyyppejä. Lisäksi havainnoitiin haitallisten vieraslajien esiintymiä. Merkittävät lajihavainnot tallennettiin Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-tietokantaan.

Luontoselvityksen maastotyöt aloitettiin 2.4.2026 liito-oravaselvityksellä, jossa tutkittiin ilmakuvien perusteella varttuneet sekametsäkuviot. Lajille sopiviksi arvioiduissa metsissä tutkittiin haapojen ja kuusten tyvet papanoiden löytämiseksi.

Kesäkäynnillä 18.6.2026 havainnoitiin selvitysalueen kasvillisuutta, linnustoa ja hyönteislajistoa. Käynti ajoitettiin EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajin, kirjoverkkoperhosen (*Euphydryas maturna*), lentoaikaan. Sää oli perhosten lentoaktiivisuuden kannalta hyvä: lämpötila +19 °C, aurinkoista, luoteistuulta 4 m/s. Kirjoverkkoperhosia havainnoitiin selvitysalueen länsiosassa myös 1.7.2026, jolloin lämpötila oli +23 °C, ajoittain aurinkoista, heikkoa tuulta.

Kirjoverkkoperhosen toukkien tärkeintä ravintokasvia, kangasmaitikkaa (*Melampyrum pratense*), kasvavista puoliavoimista metsäelinympäristöistä etsittiin lajin toukkaseittejä 27.8.2026. Ne ovat parhaiten löydettävissä ravintokasveilta elokuun lopulta syyskuun puoliväliin (Nieminen & Nupponen 2017).

Elokuun 2026 maastokäynnillä tutkittiin selvitysalueen pohjoispuolen varastokentän kasvillisuutta, sillä sora- ja hiekkapohjaisilla alueilla kasvaa usein uhanalaisten hyönteislajien ravintokasveja. Kentältä löytyi vähän ketotuulenlentoa (*Filago arvensis*), joka on tuulenlentopussikoin (*Coleophora filaginella*) EN* toukkien ravintokasvi. Niiltä etsittiin perhosen toukkapusseja.

Viimeiset maastotarkistukset tehtiin 6.9.2026, jolloin käytiin tarkistamassa suo- ja metsäkohteita selvitysalueen länsiosassa. Lisäksi kierrettiin valtatien pohjoispuolella oleva erillinen selvitysalue. Maastotöistä ja raportoinnista vastasi luontokartoittaja (EAT) Petri Parkko.

Lajien uhanalaisuus raportissa perustuu vuoden 2019 uhanalaisarviointiin (Hyvärinen ym. 2019) ja luontotyyppien uhanalaisuus vuoden 2018 arviointiin (Kontula & Raunio 2018). Lajien nimistö on Suomen lajitietokeskuksen (Laji.fi) mukainen. Raportti sisältää Maanmittauslaitoksen Avoimien aineistojen tiedostopalvelun ortokuva- ja peruskartta-aineistoa, 9/2026 (CC 4.0 -lisenssi).

Raportissa käytetyt lyhenteet: D = EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen ovat luonnonsuojelulailla kiellettyjä; * = luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltava; EN = erittäin uhanalainen; VU = vaarantunut; NT = silmälläpidettävä.

SELVITYSALUEEN LUONNON YLEISKUVAUS

Pyhtäälle tyypillinen lohkareinen ja vaikeasti kuljettava selvitysalue on ollut lähes kokonaan metsätalouskäytössä, ja suurin osa metsistä on ikärakenteeltaan nuoria (kuva 1). Alueen länsiosassa, Papinpellon alueella, kasvaa edelleen melko laajalti varttunutta sekametsää: mäntyä, koivua ja kuusta mustikkatyypin kankaalla. Yli puolet Strukantien ja valtatieltä Strukalle tulevan soratien välisestä metsästä on melko äskettäin hakattua. Aukoille on jätetty suuria haapoja ja niiden läheisyyteen riittävästi suojapuustoa, joten alueella on teoreettinen mahdollisuus liito-oravan (*Pteromys volans*) D, VU esiintymiseen. Alueella havaittiin huhtikuussa 2026 hömötiaispari (*Poecile montanus*) EN. Papinpellon eteläosan entisille pelloille on istutettu kontortamäntyä (*Pinus contorta*). Maanmittauslaitoksen historiallisten ilmakuvien mukaan pellot ovat olleet avoimia vielä 1990-luvulla.

Selvitysalueella on paljon pieniä soita ja soistumia, joista valtaosa on ojitettuja. Alueelta rajattiin kuitenkin viisi ojittamatonta kohdetta arvokkaina elinympäristöinä. Valtatien läheisyydessä kasvaa paljon tervaleppää. Kirkonkylään johtavan soratien molemmilla puolilla on entistä kosteapohjaista peltoa, jonka ojissa kasvaa paljon vesihierakkaa (*Rumex aquaticus*). Se on Pyhtäälläkin esiintyvän isokultasiiven (*Lycaena dispar*) D, NT toukkien ravintokasvi. Kymijoen rannassa on jokeen asti ulottuva edustava tervaleppämetsä, joka on luonnonsuojelulakikohde.

Pyhtään kirkonkylältä Strukantielle johtavan soratien ja lentokentän välinen laaja alue on suurelta osin mäntytaimikkoa ja mäntyvaltaisia kasvatusmetsiä. Länsiosassa valtapuuna on paikoin myös koivu. Hakkuissa on säästetty edustava ojittamaton korpi, yksi tupasvillaräme sekä kuvio varttunutta mäntyvaltaista metsää. Alueelta löytyi elokuussa 2026 kirjoverkkoperhosen D toukkaseittejä (kuva 5). Myös taimikoissa kasvaa paljon perhosen toukkien tärkeintä ravintokasvia, kangasmaitikkaa, ja myös niistä löytyi kirjoverkkoperhosen D lisääntymispaikkoja.

Kuva 1. Selvitysalueen mäntytaimikkoa, joka oli kesällä 2026 kirjoverkkoperhosen lisääntymisaluetta. Pyhtää 18.6.2026
© Petri Parkko

Valtatien eteläpuolen sorakenttä on äskettäin tasattu ja laajalti lähes kasviton. Reunaosissa kasvaa paljon haitallista vieraslajia, komealupiinia (*Lupinus polyphyllus*), mutta paikoin myös heinäkasvillisuutta, maitohorsmaa (*Chamaenerion angustifolium*), pietaryrttiä (*Tanacetum vulgare*), ukontulikukkaa (*Verbascum thapsus*), sarjakeltanoa (*Hieracium umbellatum*), kultapiiskua (*Solidago virgaurea*) ja ketotuulenlentoa (*Filago arvensis*) sekä itäosassa vähän keltamaitetta (*Lotus corniculatus*). Kolmella viimeksi mainitulla kasvilla

elää uhanalaisia ja luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltavia pikkuperhoslajeja. Kentällä pesi kesällä 2026 kangaskiuru (*Lullula arborea*) NT.

Kuva 2. Valtatien eteläpuolen laajaa sorakenttää 27.8.2026 © Petri Parkko

Valtatien pohjoispuolella sijaitsevan Pyhtääntien ja valtatien välisen alueen länsiosassa on laaja äskettäin tasattu ja sepelöity kenttä, johon ei ole ehtinyt tulla vielä juuri lainkaan kasvillisuutta. Reunoilla kasvaa männyn- ja koivuntaimia, pajuja, pietaryrttiä, nurmirölliä (*Agrostis capillaris*) ja hietakastikkaa (*Calamagrostis epigejos*). Kentästä itään on siemenpuuasentoon hakattua metsää, jossa kasvaa männyn- ja koivuntaimia sekä vähän kuusta. Kenttäkerroksen muodostavat runsaina kasvavat kanerva (*Calluna vulgaris*) ja metsälauha (*Avenella flexuosa*).

EU:N LUONTODIREKTIIVIN IV-LIITTEEN LAJIT

Kirjoverkkoperhosen (*Euphydryas maturna*) D lisääntymisalueet

Lisääntymisalue 1

(kartta 2, kohde 1)

Lisääntymisalue on varttuneen mäntyvaltaisen metsän ja taimikon rajalla. Metsän reunassa kasvaa huomattavan paljon kirjoverkkoperhosen toukkien tärkeintä ravintokasvia, kangasmaitikkaa. Alueelta löytyi 27.8.2026 lajin toukkaseittejä (kuva 5) kolmesta eri esiintymiskohdasta, joista pohjoisin oli suuren kiven vieressä (kuva 4).

Lisääntymisalue 2

(kartta 2, kohde 2)

Mäntyvaltaisessa taimikossa on kangasmaitikkaa kasvavia aukkoja, jotka sopivat kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikoiksi. Alueelta löytyi lajin toukkaseittejä kahdesta esiintymiskohdasta. Lisääntymisalue rajattiin rämekuvion reunaan, jossa tehtiin 18.6.2026 havainto aikuisesta kirjoverkkoperhosesta (kuva 3).

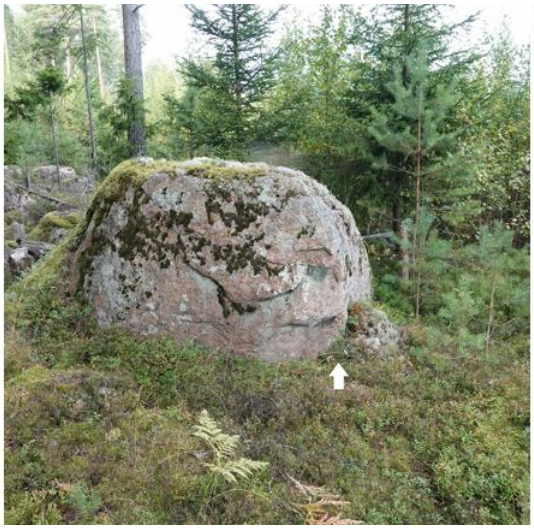

Kuva 3 (vas.)**.** Aikuinen kirjoverkkoperhonen 18.6.2026 rämeen reunassa lisääntymisalueella 2. **Kuva 4** (kesk.)**.** Kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikka suuren kiven vieressä lisääntymisalueella 1. **Kuva 5** (oik.). Kirjoverkkoperhosen toukkaseitti ja toukkia 27.8.2026 lisääntymisalueella 1 © Petri Parkko

Kirjoverkkoperhoselle D sopiva elinympäristö

(kartta 2, kohde 3)

Karttaan rajatulla alueella on hyvää lisääntymishabitaattia kirjoverkkoperhoselle, varttunutta mäntyvaltaista metsää, jossa kasvaa runsaasti kangasmaitikkaa, mutta perhosesta ei tehty aikuis- eikä toukkahavaintoja kesän 2026 maastokäynneillä.

Liito-oravalle (*Pteromys volans*) D, VU sopivat metsäkuviot

(kartta 2, kohteet 5 ja 6)

Selvitysalueen länsiosassa on hakkuissa säästettyjä kookkaita haapoja, vanhoja mäntyjä sekä kuusia kasvavia kuvioita (kuva 6), jotka voisivat sopia liito-oravalle. Haapojen ja kuusten tyviltä ei löytynyt 2.4.2026 maastokäynnillä lajin ulostepapanoita. Ainakin yhdessä haavassa on mahdollisesti liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi sopiva tikankolo.

Liito-oravan esiintyminen selvitysalueella edellyttäisi elinvoimaista kantaa lähialueella, eikä lajista ole tiedossa olevia havaintoja kirkonkylän ympäristöstä (Laji.fi). Selvitysalue on lisäksi erillään muista metsistä, ja sekä Kymijoki että valtatie muodostavat esteen yksilöiden liikkumiselle. Liito-orava on Pyhtäällä selvästi vähälukuisempi ja paikoittaisempi kuin esimerkiksi Haminassa. Lajin esiintyminen alueella lähitulevaisuudessa on siis hyvin epätodennäköistä.

Kuva 6. Selvitysalueen länsiosan mahdollisesti liito-oravalle sopivaa metsäkuviota 2.4.2026 © Petri Parkko

Isokultasiivelle (*Lycaena dispar*) D, NT sopiva lisääntymishabitaatti

(kartta 2, kohde 4)

Soratien molemmilla puolilla, erityisesti entisen pellon ojissa, kasvaa korpikaislojen (*Scirpus sylvaticus*) ja leveäosmankäämien (*Typha latifolia*) lisäksi isokultasiiven toukkien ravintokasvia, vesihierakkaa (*Rumex aquaticus*). Perhosella on Pyhtäällä tiedossa olevia lisääntymisalueita, joten lajin esiintyminen myös selvitysalueella on mahdollista.

Muut alueella 2026 havaitut IV-liitteen lajit

Selvitysalueella tehtiin 18.6.2026 maastokäynnillä viidessä eri paikassa havaintoja täplälampikorennosta (*Leucorrhinia pectoralis*) D (kuva 7), myös paritteluhavaintoja. Maastokäynnillä 27.8.2026 havaittiin yhteensä kolme idänkirsikorentoa (*Sympecma paedisca*) D (kuva 8) kahdessa eri paikassa.

Selvitysalueella ei ole kummallekaan edellä mainitulle sudenkorentolajille sopivaa lisääntymishabitaattia. Täplälampikorennolle tyypillistä on siirtyä kuoriutumisen jälkeen aikuistumaan melko kauaksikin varsinaisesta lisääntymispaikasta. Tuulisina päivinä sudenkorennot saalistavat metsäautoteillä ja pienten suojaisten hakkuuaukkojen reunoilla. Idänkirsikorento on muista sudenkorentolajeistamme poiketen aikuistalvehtija, ja yksilöitä tavataan syksyllä ennen talvehtimispaikoille siirtymistä hyvin monenlaisissa paikoissa, usein kaukana vesistöistä.

Kuva 7 (vas.)**.** Äskettäin aikuistunut täplälampikorentokoiras selvitysalueella 18.6.2026. **Kuva 8** (oik.)**.** Idänkirsikorentonaaras kirjoverkkoperhosen lisääntymisalueella 27.8.2026 © Petri Parkko

UHANALAISLAJISTO

Selvitysalueen länsiosassa, Papinpellon alueella, havaittiin 2.4.2026 hömötiaispari (*Poecile montanus*) EN. Koska alueella on joitakin mahdollisesti lajin pesintään sopivia lahopökkelöitä, on pesintä ollut mahdollinen. Parhaiten hömötiaisen elinympäristöiksi sopivat arvokkaina elinympäristöinä rajatut kohteet, joissa on myös eniten pökkelöitä.

Valtatien eteläpuolen sorakentällä (kuva 2) lauloi 2.4.2026 kangaskiuru (*Lullula arborea*) NT. Paikka on lajille tyypillistä elinympäristöä.

ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT

Korpikuvio 1

(kartta 2, kohde 7)

Ojittamattoman korven puustona kasvavat tervalepät ja hieskoivut. Vähän esiintyy myös lehtotuomea. Alikasvoksena kasvaa nuorta kuusta. Puustoa ei ole täysin luonnontilaista, vaan sitä on aikoinaan harvennettu. Pensaskerroksessa kasvaa korpipaatsamaa ja metsävaahteran taimia, kenttäkerroksessa soreahiirenporrasta (*Athyrium filix-femina*). Rahkasammalia esiintyy vain kuvion reunoilla. Kaikki korpityypit ovat uhanalaisia ja säästämisen arvoisia.

Ojittamaton suo

(kartta 2, kohde 8)

Hyvin märkä suo on keskiosiltaan avointa saranevaa VU, jossa sarojen lisäksi esiintyy raatetta (*Menyanthes trifoliata*), vähän leveäosmankäämiä ja kurjenjalkaa (*Comarum palustre*). Suon reunapuustona kasvaa mäntyä, hieskoivua ja tervaleppää. Pensaskerroksen muodostaa virpapaju (*Salix aurita*).

Korpikuvio 2

(kartta 2, kohde 9)

Edustavan ojittamattoman korpikuvion (kuva 10) korkeilla mättäillä kasvavat hieskoivut, tervalepät ja männyt sekä varvuista mustikka ja puolukka. Pohjoispäässä esiintyy metsäkortekorpea EN (kuva 11), ja muu osa on luokiteltavissa ruohokorveksi EN. Sarojen lisäksi kuviolla kasvaa kurjenjalkaa ja tupasvillaa (*Eriophorum vaginatum*).

Rämekuvio

(kartta 2, kohde 10)

Rämeen mättäillä kasvavan puuston muodostavat hieskoivut ja männyt. Kohteella on myös joitakin mäntymaapuita ja lahoja koivupökkelöitä. Mättäillä kasvaa suopursua (*Rhododendron tomentosum*) ja juolukkaa (*Vaccinium uliginosum*). Suurin osa kohteesta on tupasvillavaltaista lyhytkorsirämettä VU (kuva 9). Tupasvillan lisäksi suolla esiintyy suokukkaa (*Andromeda polifolia*), mutasaraa (*Carex limosa*) ja jouhisaraa (*C. lasiocarpa*). Suon reunassa havaittiin kesäkuun 2026 maastokäynnillä kirjoverkkoperhonen D (kuva 3).

Kuva 9. Ojittamatonta lyhytkorsirämettä. Pyhtää 18.6.2026 © Petri Parkko

Tervaleppämetsä

(kartta 2, kohde 11)

Erityisen edustava tervaleppämetsä täyttää todennäköisesti luonnonsuojelulakikohteen vaatimukset. Suurin osa siitä on jokeen asti ulottuvaa tervaleppäluhtaa (kuva 12), joka vaihettuu kauempana joesta tervaleppälehdoksi. Monin paikoin on maapuita. Alikasvoksena kasvaa harvakseltaan kuusta. Kohteen pensaskerroksen muodostavat lehtotuomi (*Prunus padus*), pihlaja, metsävaahtera (*Acer platanoides*) ja korpipaatsama (*Frangula alnus*). Märimmissä kohdissa kasvaa vehkaa (*Calla palustris*), korpikaislaa ja punakoisoa (*Solanum dulcamara*). Muissa osissa kenttäkerroksen muodostavat soreahiirenporras, rönsyleinikki (*Ranunculus repens*) ja isoalvejuuri (*Dryopteris expansa*). Kohde on ollut aikoinaan peltoa tai niittyä, ja metsittyminen on Maanmittauslaitoksen historiallisten ilmakuvien mukaan alkanut 1960-luvulla. Suuri osa alueesta kasvoi vuonna 1982 jo tervaleppää. Kohde on rajattu arvokkaana luontokohteena kirkonseudun osayleiskaavan luontoselvityksessä (FCG 2019).

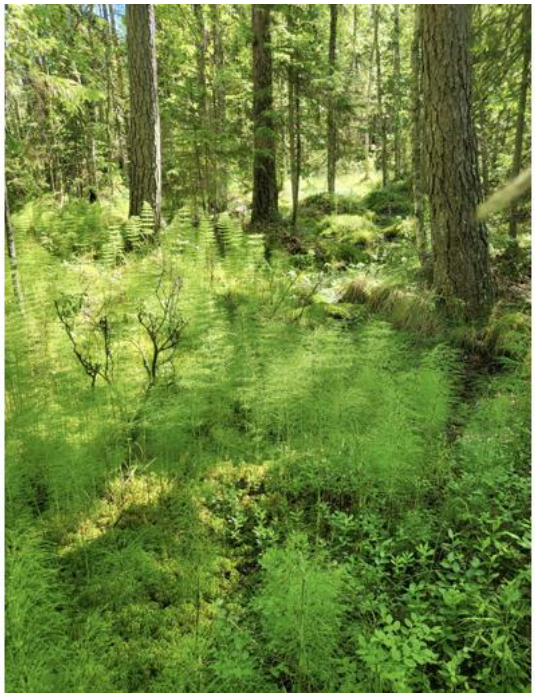

Selvitysalueen arvokkaita elinympäristöjä: **Kuva 10** (vas.)**.** Korpikuvio oli kesäkuussa hyvin märkä. **Kuva 11** (kesk.)**.** Metsäkortekorpea. **Kuva 12** (oik.)**.** Kymijoen rannan tervaleppäluhtaa. Pyhtää 2026 © Petri Parkko

Tervaleppälehto

(kartta 2, kohde 12)

Pienialaisen kohteen valtapuu on tervaleppä, mutta myös kuusta ja hieskoivua esiintyy. Pensaskerroksessa kasvaa vähän lehtotuomea ja niukassa kenttäkerroksessa harvakseltaan metsäalvejuurta (*Dryopteris carthusiana*) ja soreahiirenporrasta.

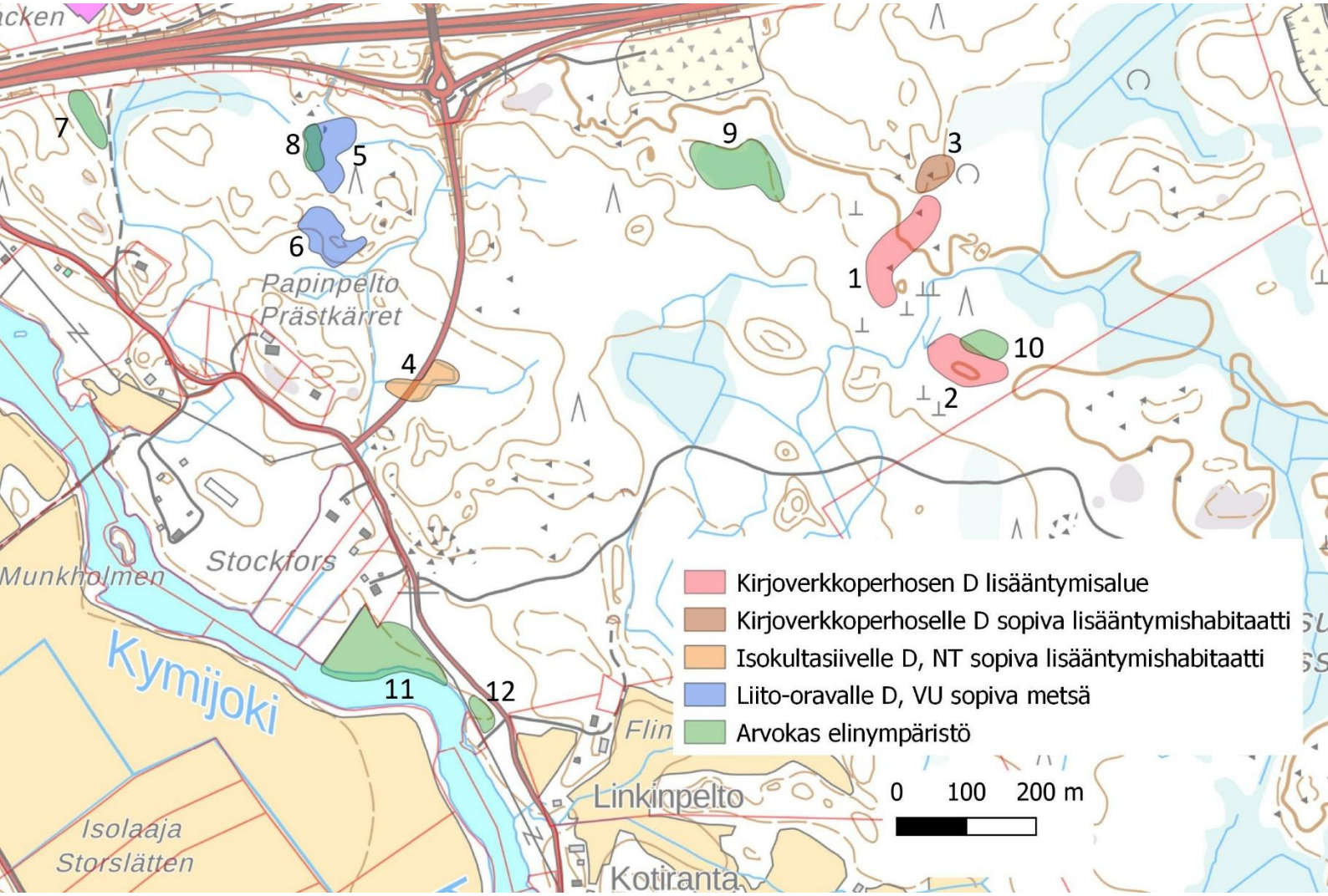

Kartta 2. Selvitysalueen luontokohteet.

PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

Luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelu-alueita. Kymijoen SAC-alue (FI0401001) ja SPA-alue Santaniemenselkä – Tyyslahti (FI0416007) sijaitsevat n. 1,5 km päässä selvitysalueesta. SAC-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kaavalla tuskin on heikentävää vaikutusta, mutta mahdollisen lentokentän laajentamisen vaikutukset SPA-alueen linnustoon tulee todennäköisesti arvioida.

Arvokkaat elinympäristöt

Selvitysalueelta rajatut arvokkaat elinympäristöt (kartta 2, kohteet 7–12) pyritään jättämään mahdollisuuksien mukaan hakkuiden, ojitusten ja rakentamisen ulkopuolelle. Ks. Luontokohteiden arvoluokitus.

EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit

Liito-oravasta (*Pteromys volans*) D, VU ei tehty havaintoja tässä luontoselvityksessä. Vaikka Papinpellon alueella on lajille sopivia metsälaikkuja (kartta 2, kohteet 5 ja 6), ei lajin esiintyminen ole lähitulevaisuudessa todennäköistä. Kookkaita haapoja kasvavat metsäkuviot ovat kuitenkin aina säästämisen arvoisia. Haapojen tikankolot voivat toimia lepakoiden D päivehtimispaikkoina, jotka tulkitaan luonnonsuojelulain suojelemiksi lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi.

Kaikki maassamme esiintyvät lepakkolajit on mainittu IV-liitteessä. Selvitysalueen potentiaalisin lepakkoalue on Kymijoki, jonka rannassa on hyviä saalistusalueita vesisiipalle (*Myotis daubentonii*). Taimikot ovat toistaiseksi liian avoimia lepakoille, mutta kaikilla varttuneen metsän kuvioilla saalistaa suurella todennäköisyydellä pieniä määriä lepakoita. Alueen ojalinjat voivat olla viiksisiippojen (*Myotis mystacinus*) ja isoviiksisiippojen (*M. brandtii*) ruokailu- ja siirtymäalueita. Selvitysalue ei vaikuta kuitenkaan, Kymijoen rantaa lukuun ottamatta, erityisen hyvältä lepakkoalueelta.

Selvitysalueella kasvaa laajalti kirjoverkkoperhosen (*Euphydryas maturna*) D toukkien tärkeintä ravintokasvia, kangasmaitikkaa (*Melampyrum pratense*). Alueelta rajattiin vuoden 2026 aikuis- ja toukkahavaintojen perusteella kaksi lajin lisääntymisaluetta (kartta 2, kohteet 1 ja 2). Ne tulisi jättää avohakkuun ja rakentamisen ulkopuolelle. Taimikon lisääntymisalue (kohde 2) hyötyy puuston harventamisesta. Ellei lisääntymisalueita pystytä säästämään, tulee niiden hävittämistä varten hakea poikkeamislupa Lupa- ja valvontavirastosta.

Kirjoverkkoperhosen kohdalla kompensaatio voisi olla suositeltavin ratkaisu. Selvitysalueen kangasmaitikkaa kasvavia metsiä, sellaisissa kohdissa, joihin ei ohjata rakentamista, voitaisiin harventaa kirjoverkkoperhoselle sopiviksi. Alueella on paljon kompensaatioon sopivia taimikoita ja nuoria kasvatusmetsiä, joissa kasvaa kangasmaitikkaa. Kirjoverkkoperhosen tiedetään lisääntyvän myös mm. koiranheidellä (*Viburnum opulus*), joten lajin istuttaminen alueelle loisi lisää lisääntymispaikkoja.

Papinpellon alueella on isokultasiivelle (*Lycaena dispar*) D, NT mahdollisesti sopivaa lisääntymishabitaattia (kartta 2, kohde 4). Lajia tavataan Pyhtäällä, joten sen esiintymistä myös selvitysalueella voidaan pitää mahdollisena. Isokultasiiven selvittäminen onnistuu parhaiten etsimällä munia ravintokasveilta heinäkuun jälkipuoliskolla (Nupponen 2017).

Selvitysalueelta ei löytynyt lisääntymispaikkoja viitasammakolle (*Rana arvalis*) D, eikä myöskään alueella vuonna 2026 havaituille sudenkorentolajeille, idänkirsikorennolle (*Sympecma paedisca*) D ja täplälampikorennolle (*Leucorrhinia pectoralis*) D.

Uhanalaislajisto

Papinpellon alueella tehtiin huhtikuussa 2026 pesimiseen viittaava havainto vanhoja ja varttuneita metsiä suosivasta hömötiaisesta (*Poecile montanus*) EN. Selvitysalueella ei ole erityisen hyvää pesimähabitaattia lajille, mutta arvokkaina elinympäristöinä rajattujen kuvioiden (kartta 2, kohteet 7–12) säästäminen hyödyttää hömötiaista. Erityisesti suokuvioilla on pesintään sopivia lahoja koivupökkelöitä.

Valtatien eteläpuolen kentän reunassa paikoin kasvava ketotuulenlento (*Filago arvensis*) on hyvin harvinaisen tuulenlentopussikoin (*Coleophora filaginella*) EN* toukkien ravintokasvi. Ketotuulenlennon esiintymisessä ei ole selvitysalueella jatkuvuutta, eikä lähialueilta tunneta perhosen lisääntymispaikkoja, joten sen leviäminen kentälle lähivuosina on epätodennäköistä. Kasvit tarkistettiin elokuun 2026 maastokäynnillä, eikä niiltä löytynyt perhosen toukkapusseja.

Luonnonsuojelullisesti merkittävän uhanalaislajiston esiintyminen on todennäköisintä arvokkaina elinympäristöinä rajatuilla kohteilla.

Pesimälinnusto

Selvitysalue on pääosin tavanomaista tasaikäistä ja nuorta talousmetsää. Uhanalaisen hömötiaisen EN lisäksi alueella ei havaittu vuoden 2026 maastotöissä uhanalaisia lajeja. Linnustollisesti tärkeimpiä ovat arvokkaina elinympäristöinä rajatut kohteet (kartta 2, kohteet 7–12).

Luontokohteiden arvoluokitus

Selvitysalueen luontokohteet arvotettiin Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan mukaan (Mäkelä & Salo 2021).

Luokka 1: lainsäädännöllä turvatut kohteet

- Kirjoverkkoperhosen D lisääntymisalueet (kartta 2, kohteet 1 ja 2)

Huom! Myös kirjoverkkoperhoselle D ja isokultasiivelle D, NT sopivat lisääntymishabitaatit (kartta 2, kohteet 3 ja 4) edellyttävät niiden tarkistamista ennen mahdollisia hakkuita tai rakennustoimia. Jos lajit löytyvät kohteilta, tulee niiden arvoluokitus olemaan 1.

Luokka 2: erityisen tärkeät kohteet

Tähän luokkaan kuuluva kohde tulee huomioida kaavoituksessa. Jos Lupa- ja valvontavirasto tekee kohteesta rajauspäätöksen, kuuluu se luokkaan 1.

- Tervaleppämetsä LSL (kartta 2, kohde 11)

Luokka 3: monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Seuraavat kohteet ovat paikallisesti arvokkaiksi luokiteltavia, mutta niillä on suuri alueellisesti suuri merkitys luonnon monimuotoisuudelle. Yksittäisten kohteiden säästäminen, esimerkiksi teollisuusalueen ympäröiminä, ei ole perusteltua, sillä kohteiden vesitalouden muuttaminen heikentäisi niiden luontoarvoja.

- Korpikuvio 1 (kartta 2, kohde 7)
- Ojittamaton suo (kartta 2, kohde 8)
- Korpikuvio 2 (kartta 2, kohde 9)
- Rämekuvio (kartta 2, kohde 10)
- Tervaleppälehto (kartta 2, kohde 12)

Luokka 4: monimuotoisuutta tukevat kohteet

- Liito-oravalle D, VU sopivat metsät (kartta 2, kohteet 5 ja 6)

Huom! Vaikka kohteiden arvoluokka on 4, tulee niiden liito-oravatilanne tarkistaa ennen mahdollisia hakkuita.

Valtatien eteläpuolella sijaitsevan sorakentän reunoilla kasvaa paljon komealupiinia (*Lupinus polyphyllus*), jonka siemeniä sisältävän maa-aineksen levittäminen on kiellettyä. Kasvin leviäminen tuleville teollisuusalueille tulisi mahdollisuuksien mukaan estää.

LÄHTEET

FCG Suunnittelu ja tekniikka 2019: Pyhtään kirkonseudun osayleiskaavan luontoselvitys. Luontoselvitysraportti – Pyhtään kunta.

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö. Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Maanmittauslaitos. Paikkatietoikkuna. Historialliset ilmakuvat.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi - Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47 | 2021. Saatavana internetistä: syke.fi/julkaisut | helda.helsinki.fi/syke

Nieminen, M. & Nupponen, K. 2017: Kirjoverkkoperhonen (Euphydryas maturna Linnaeus, 1758). – Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.), Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, s. 131–134. Suomen ympäristö 1/2017.

Nupponen, K. 2017: Isokultasiipi (Lycaena dispar Haworth, 1803). – Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.), Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, s. 124–126. Suomen ympäristö 1/2017.